

सन २००७-२००८च्या अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ' (निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०), 'ब' (निधी संकेतांक - २१, २२, २३), 'ई' (निधी संकेतांक - ३०),

आणि 'ग' (निधी संकेतांक- ४०) बाबतीतील महानगरपालिका आयुक्तांचे मनोगत.

मुंबई महानगरपालिकेची सार्वत्रिक निवडणूक दिनांक १ फेब्रुवारी, २००७ रोजी पार पडली असून सदर सार्वत्रिक निवडणुकीनंतर अधिकारावर आलेल्या निकायास मुंबई महानगरपालिकेचे सन २००७-०८ चे अर्थसंकल्प तयार करण्याची संधी देण्याच्या दृष्टीने मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांनी दिनांक १८ जानेवारी, २००७ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्र.१ जारी केला आहे. सदर अध्यादेशाच्या कलम ३ (२) अन्वये सन २००७-०८ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज दिनांक १ फेब्रुवारी, २००७ रोजी झालेल्या सार्वत्रिक निवडणुकीनंतर रचना करण्यात आलेल्या महानगरपालिकेने दिनांक ३१ जुलै, २००७ पर्यंत अंतिमतः मंजूर करावयाचे आहेत. त्यामुळे सन २००७-०८ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ च्या तरतुदीनुसार विहित केलेल्या दिनांकास सादर करता आले नाहीत. तथापि, दिनांक १.०४.२००७ पासून सुरु झालेल्या आर्थिक वर्षाच्या सुरुवातीपासून खर्च करण्यास अडचण येऊ नये म्हणून सदर अध्यादेशाच्या कलम ३ आणि ५ च्या तरतुदीनुसार महानगरपालिका आयुक्त यांनी सन २००७-०८ च्या पहिल्या ४ महिन्यांकरिता उत्पन्न आणि खर्चाचे विवरणपत्र मंजूर केले असून सदर विवरणपत्राचा अन्वयार्थ सन २००७-०८ च्या पहिल्या चार महिन्यांचा अर्थसंकल्प म्हणून लावण्यात येईल. त्याचप्रमाणे वर नमूद केलेल्या महाराष्ट्र अध्यादेशामधील तरतुदीनुसार सन २००६-०७ चे सुधारित अंदाजदेखील आयुक्तांनी मंजूर केले आहेत.

२. अर्थसंकल्पाची पुनर्रचना :

भारत सरकारद्वारे प्रसृत केलेल्या नॅशनल म्युनिसिपल अकाऊंट्स मॅन्युअलमधील तत्त्व, पध्दती व नमुने यानुसार तसेच नियंत्रक व महालेखापाल यांनी घालून दिलेल्या मार्गदर्शक तत्त्वांनुसार मुंबई महानगरपालिकेतील अर्थसंकल्प 'अ', 'ब', 'ई' व 'वृक्ष प्राधिकरण' अंतर्गत प्रचलित रोख तत्त्वांवरील दुहेरी नोंद लेखा पध्दतीचे परिवर्तन करून उपार्जित तत्त्वांवरील दुहेरी नोंद लेखा पध्दतीची अंमलबजावणी करण्यासाठी मे. ए. एफ. फर्ग्युसन आणि कंपनी यांना सल्लागार म्हणून नियुक्त करण्यास स्थायी समितीने दि. ३१.१२.२००५ च्या ठराव क्रमांक ९१७ अन्वये मंजुरी दिली होती. त्यानुसार महानगरपालिकेने नियुक्त केलेल्या सल्लागारांनी SAP कार्यप्रणालीस अनुकूल अशी लेखांची रचना (Structure of Accounts) व सर्व लेखाशीर्षांचे संहितीकरण (Uniform Codification) नॅशनल म्युनिसिपल अकाऊंटस् मॅन्युअल (NMAM) च्या तत्त्वांनुसार केले आहे.

1.2

त्या अनुषंगाने मुंबई महानगरपालिकेत सन २००७-०८ या आर्थिक वर्षापासून विद्यमान अर्थसंकल्पीय रचनेत बदल करून प्रथमच अर्थसंकल्पीय अंदाज प्रामुख्याने विविध निधी (Fund) व महानगरपालिकेतर्फे पार पाडण्यात येणारी कार्ये (Functions) या संकल्पनेवर आधारित तयार करण्यात आले असून ते निरनिराळ्या Cost / Profit Centre मध्ये उदा. मुख्य कार्यालय (Head Office), विभाग कार्यालये - एक, दोन आणि तीन (Div.- I, II and III), परिमंडळ एक ते सहा (Zone – I to VI), विभाग (Wards) आणि स्थानिय घटक / शाखा (Location Unit) यामध्ये विभागलेले आहेत.

अर्थसंकल्पाच्या नवीन संकल्पनेनुसार विविध विद्यमान अर्थसंकल्पीय शीर्षांचे नवीन शीर्षामध्ये परिवर्तन करून त्यांना संकेतांक देण्यात आले आहेत. त्याचप्रमाणे महानगरपालिकेची विविध खाती पार पाडीत असलेली विशिष्ट कार्ये विचारात घेऊन कार्यनिहाय (Function-wise) अर्थसंकल्पीय अंदाज तयार करण्यात आले आहेत. म्हणून पुनर्रचित अर्थसंकल्पीय अंदाज ज्या नवीन संकल्पनांवर आधारित आहे त्याबाबतची थोडक्यात माहिती खाली देण्यात आली आहे :

निधी (Fund) : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने ज्यांच्या बाबतीत स्वतंत्र लेखे परिरक्षित करणे आवश्यक आहे अशा सेवा / विशिष्ट उपक्रमांना “निधी” म्हणतात.

निधी संकेतांक	अर्थसंकल्पनिहाय तपशील
१०	मुख्य अर्थसंकल्प – अ
११	भाग - एक - सर्वसाधारण
१२	भाग - दोन - आरोग्य
२०	सुधार योजना, गलिच्छ वस्ती निर्मूलन आणि गलिच्छ वस्ती सुधारणा
२१	सुधार योजना
२२	गलिच्छ वस्ती निर्मूलन
२३	गलिच्छ वस्ती सुधारणा
३०	शिक्षण अर्थसंकल्प (अर्थसंकल्प - ई)
४०	पाणी पुरवठा आणि मलनिःसारण (अर्थसंकल्प - ग)
५०	वृक्ष प्राधिकरण
६०	भविष्य निर्वाह निधी
७०	निवृत्ती वेतन निधी

कार्य (Function) : बृहन्मुंबई महानगरपालिका पुरवित असलेल्या विविध सेवा किंवा पार पाडीत असलेली विशिष्ट कर्तव्ये यांना “कार्य” म्हणतात.

संकेतांक	कार्य गट
०	सामान्य प्रशासन
१	नियोजन आणि विनियमन
२	सार्वजनिक कामे
३	आरोग्य
४	स्वच्छता आणि घन कचरा व्यवस्थापन
५	नागरी सुविधा
६	शहरी वनशास्त्र
७	शहरी दारिद्र्य उपशमन आणि समाज कल्याण
८	इतर सेवा
९	णहसूल

खाते (Functionaries) : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेची विविध कार्ये / उपक्रम जे पार पाडतात त्यांना “खाते” म्हणतात.

कार्यक्षेत्र (Field) / कॉस्ट सेंटर (Cost Centre) : बृहन्मुंबई महानगरपालिकेला उत्पन्न मिळवून देणाऱ्या आणि खर्च करणाऱ्या खात्याच्या भौगोलिक क्षेत्राला “कार्यक्षेत्र ” म्हणतात. मुख्य कार्यालय (Head Office), विभाग कार्यालये - एक, दोन आणि तीन (Div.- I, II and III), परिमंडळ एक ते सहा (Zone – I to VI), विभाग (Wards) आणि स्थानिय घटक / शाखा (Location Unit) यांचा अंतर्भाव कार्यक्षेत्रात असून त्यांना “कॉस्ट सेंटर ” म्हणतात.

स्थानिय घटक / शाखा (Location Unit) यामध्ये रुग्णालये, शाळा, दवाखाने, अग्निशमन केंद्रे, जलशुध्दीकरण केंद्रे, मलनिःसारण प्रक्रिया केंद्रे यांचा समावेश असेल.

लेखाशीर्ष (G.L. Code) : व्यवहारातील देवाण-घेवाणीची नोंद ठेवण्यासाठी तयार करण्यात आलेल्या लेखा शिर्षाला “जी.एल. कोड” म्हणतात.

उत्पन्न शीर्षे दर्शविणारे संकेतांक :

संकेतांक	प्रमुख शीर्षे
११०	कर महसूल
१२०	नेमून दिलेला महसूल आणि नुकसान भरपाई
१३०	महानगरपालिका मालमत्तांचे भाडे उत्पन्न
१४०	शुल्के आणि उपयोगकर्ता आकार
१५०	विक्री आणि भाडे आकार
१६०	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
१७०	गुंतवणुकीपासूनचे उत्पन्न
१७१	अर्जित व्याज
१८०	इतर उत्पन्न

खर्च शीर्षे दर्शविणारे संकेतांक :

संकेतांक	प्रमुख शीर्षे
२१०	आस्थापना खर्च
२२०	प्रशासकीय खर्च
२३०	प्रचालन आणि परिरक्षण
२४०	व्याज आणि वित्त
२५०	कार्यक्रम खर्च
२६०	महसुली अनुदाने, अंशदाने आणि अर्थसहाय्य
२७०	तरतुदी आणि निर्लेखन
२७१	संकीर्ण
२७२	घसारा
२८०	पूर्व कालावधीच्या बाबीचा खर्च
२९०	राखीव निधीला स्थानांतरण

३. सन २००७-०८ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांची ठळक वैशिष्ट्ये :

३.१ सन २००७-०८ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांची ठळक वैशिष्ट्ये खालीलप्रमाणे आहेत :

- नॅशनल म्युनिसिपल अकाऊंट्स मॅन्युअलमधील तत्त्वे, पध्दती व नमुने यानुसार अर्थसंकल्पाची पुनर्रचना करण्याचे प्रस्ताविली आहे. त्यानुसार **SAP कार्यप्रणालीत** उत्पन्न व खर्चाचे विवरणपत्र तयार करण्यात आले आहे.
- अर्थसंकल्प 'अ', 'ब', 'ई' व 'वृक्ष प्राधिकरण' यांच्या लेख्यांच्या बाबतीतील प्रचलित रोख तत्वांवरील दुहेरी नोंद लेखा पध्दतीचे **उपार्जित तत्त्वावरील दुहेरी लेखा पध्दतीत** परिवर्तन करण्यात आले आहे.
- विविध अर्थसंकल्पीय तरतुदींच्याबाबतीतील अपेक्षित असलेल्या प्रत्यक्ष फलश्रुती स्पष्टपणे दर्शविणारे फलश्रुतीवर आधारित अर्थसंकल्पीय अंदाज.
- मंजूर केलेल्या अर्थसंकल्पातील पार पाडलेल्या कामगिरीची पब्लिक रेकॉर्ड ऑफ ऑपरेशन्स अँड फायनान्स या संकल्पनेनुसार त्रैमासिक प्रसिध्दी.
- बृहन्मुंबई महानगरपालिकेला विकास नियंत्रण नियमावली ६४ (ब) अन्वये स्वेच्छाधीन अधिकारांची अंमलबजावणी करून प्राप्त होणारी शुल्के / नुकसान भरपाईची रक्कम उद्याने, क्रिडांगणे, मोकळ्या जागा आणि अशा प्रकारच्या इतर सुविधा पुरविण्याकरिता आणि त्यांचे परिरक्षण करण्यासाठी त्यांचे लेखे महसुली अर्थसंकल्पाखाली स्वतंत्रपणे ठेवण्याकरिता व ज्या विभागातून अशा प्रकारचा महसूल संकलित केला आहे त्या विभागाचा उद्याने, क्रिडांगणे इत्यादींकरिता तरतूद करण्यासाठी या महसुलावर पहिला हक्क राहिल याची खातरजमा करण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' अंतर्गत **“विकास निधी- विकास नियंत्रण नियमावली ६४ (ब)”** असा विशेष निधी निर्माण करण्याचे प्रस्ताविले आहे. त्याशिवाय या प्रयोजनार्थ सन २००७-०८ च्या अर्थसंकल्पात महसुली उत्पन्न व खर्चाच्या बाजूला नवीन अर्थसंकल्पीय शीर्षे निर्माण करण्याचे प्रस्ताविली आहे.

४. अंदाजपत्रकीय उद्दिष्टे :

मुंबईचे जागतिक दर्जाच्या शहरामध्ये रुपांतर करण्याचे महत्वाचे उद्दिष्ट साध्य करण्यासाठी महानगरपालिकेच्या विविध कार्यक्षेत्रांमध्ये बहुविध उपाययोजना अधिक प्रभावीपणे राबविण्याची आवश्यकता आहे. ही बाब खालील अंदाजपत्रकीय उद्दिष्टांमध्ये समाविष्ट आहे.

तक्ता - १		(रु. कोटीत)
अनु. क्र.	तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८
१	नागरी पायाभूत सुविधांचे बळकटीकरण	५७२२.६३
२	सामाजिक पायाभूत सुविधांची आणि सुखसोयींची दर्जोन्नती	२३५०.२४
३	स्वच्छता आणि शहर पर्यावरणामध्ये सुधारणा	१०७१.१७
४	शहराचे सुशोभिकरण आणि पर्यटन स्थळांची निर्मिती	३५५.१७
५	आपत्कालीन व्यवस्थापन आणि आपत्कालीन पूर्वतयारीमध्ये सुधारणा	३०२.६५
६	नागरी सेवा आणि सुविधा केंद्राची सुधारणा	२०७.६४
७	संस्थांतर्गत सुधारणा व पुनर्रचना	२३८.९०
८	समाज कल्याण	३४५.६५
९	महापालिका मालमत्तांची सुधारणा, व्यवस्थापन आणि परिरक्षण	२०४.६५
१०	सामाईक सेवा आणि संकीर्ण उपक्रम	२०७८.८२
	एकूण	१२८७७.५२

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'अ'

निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०

५. महसुली अंदाज :

५.१ सन २००६-०७ आणि २००७-०८ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांचा सारांश खालील तक्त्यामध्ये नमूद केला आहे :-

तक्ता - २

(रुपये लाखात)

तपशील	सन २००६-०७चे अर्थसंकल्पीय अंदाज	सन २००७-०८चे अर्थसंकल्पीय अंदाज		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
दि.१ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	१९.७३ (वर्ताळा)	७२.४२ (वर्ताळा)	७२.४२ (वर्ताळा)	७२.४२ (वर्ताळा)
जमा रकमा व प्राप्ती				
निधी संकेतांक - ११	४७४९७३.६०	६५०१५७.९८	६५०१५७.९८	६५०१५७.९८
निधी संकेतांक - १२	७१८५.००	७४९१.६४	७४९१.६४	७४९१.६४
निधी संकेतांक - ६०	---	४६९.१९	४६९.१९	४६९.१९
निधी संकेतांक - ७०	---	१००१३५.२२	१००१३५.२२	१००१३५.२२
एकूण -	४८२१५८.६०	७५८२५४.०३	७५८२५४.०३	७५८२५४.०३
वजा - अर्थसंकल्पांतर्गत भ.नि.नि./नि.वे. अंशदाने	---	९८२०४.४१	९८२०४.४१	९८२०४.४१
एकूण निधी	४८२१५८.६०	६६००४९.६२	६६००४९.६२	६६००४९.६२
खर्च				
निधी संकेतांक - ११	४०१५०९.२६	५७१०१२.७६	५६९०१२.७६	५६८७१२.७६
निधी संकेतांक - १२	८०६०६.६७	८६६१२.३७	८८६१२.३७	८८९१२.३७
निधी संकेतांक - ६०	---	४६९.१९	४६९.१९	४६९.१९
निधी संकेतांक - ७०	---	१००१३५.२२	१००१३५.२२	१००१३५.२२
एकूण -	४८२११५.९३	७५८२२९.५४	७५८२२९.५४	७५८२२९.५४
वजा - अर्थसंकल्पांतर्गत भ.नि.नि./नि.वे. अंशदाने	---	९८२०४.४१	९८२०४.४१	९८२०४.४१
	४८२११५.९३	६६००२५.१३	६६००२५.१३	६६००२५.१३
दिनांक ३१ मार्च रोजी अखेरची शिल्लक	६२.४० (वर्ताळा)	९६.९१ (वर्ताळा)	९६.९१ (वर्ताळा)	९६.९१ (वर्ताळा)

५.२ सन २००७-०८च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमध्ये रु. ६६००४९.६२ लाख इतक्या प्राप्तीच्या तुलनेत रु. ६६००२५.१३ लाख इतका खर्च अंदाजिलेला आहे आणि त्यामुळे या वर्षामध्ये रु. २४.४९ लाख इतकी शिल्लक अंदाजिली आहे. आरंभीची रु. ७२.४२ लाख इतकी शिल्लक आणि प्रस्तुत वर्षातील रु. २४.४९ लाख इतकी अंदाजित शिल्लक विचारात घेता दिनांक ३१ मार्च २००८ रोजी अखेरची अंदाजित शिल्लक रु. ९६.९१ लाख इतकी राहिल.

५.३ उपरोक्त वित्तीय स्थितीमध्ये आरोग्य अर्थसंकल्प (निधी संकेतांक - १२) अंतर्भूत आहे. तथापि, दिनांक २२ जून १९७६ च्या महानगरपालिका ठराव क्रमांक १४० अन्वये महानगरपालिकेने स्वतंत्र आरोग्य अर्थसंकल्प सुरु केला असून तो, अर्थसंकल्प 'अ' चा भाग-दोन (निधी संकेतांक - १२) म्हणून दर्शविलेला आहे, त्याची आर्थिक स्थिती खालीलप्रमाणे आहे :-

तक्ता - ३

(रुपये लाखात)

तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००६-०७	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
जमा रकमा व प्राप्ती	७१८५.००	७४९१.६४	७४९१.६४	७४९१.६४
खर्च	८०६०६.६७	८६६१२.३७	८८६१२.३७	८८९१२.३७
प्राप्तीपेक्षा अधिक खर्च	७३४२१.६७	* ७९१२०.७३	* ८११२०.७३	* ८१४२०.७३

५.४ आरोग्य अर्थसंकल्पाचा एकूण अंदाजित खर्च हा त्यापासून मिळणाऱ्या प्राप्तीपेक्षा रु. * ८१४२०.७३ लाख इतका जास्त असून ही तफावत अर्थसंकल्प अ (भाग-एक-निधी संकेतांक ११) च्या सर्वसाधारण महसुलातून भागविण्याचे प्रस्ताविले आहे.

निधी संकेतांक - ११, १२, ६०, ७०
----

६. भांडवली अंदाज :

६.१ सन २००६-०७ आणि २००७-०८ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांमधील भांडवली प्राप्ती आणि खर्च खालीलप्रमाणे आहे :-

तक्ता - ४

(रुपये लाखात)

तपशील	२००६-०७ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज	२००७-०८ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
दिनांक १ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	३.०३ (वर्ताळा)	२८.३७ (वर्ताळा)	२८.३७ (वर्ताळा)	२८.३७ (वर्ताळा)
प्राप्ती :				
(एक) अंतर्गत निधीतून उभारावयाचे कर्ज	९००००.००	१२००१३.००	१२००१३.००	१२००१३.००
(दोन) बाह्य संस्थांकडून कर्ज				
(i) मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणाकडून कर्ज	५८९.६४	६०६.६४	६०६.६४	६०६.६४
(ii) मुंबई नागरी वाहतूक प्रकल्पाकरिता जागतिक बँकेकडून कर्ज	१२४४५.३७	१२७९४.८२	१२७९४.८२	१२७९४.८२
(iii) ब्रिमस्टोवाड प्रकल्प, प्राणी संग्रहालय उद्यान (झू) चे आधुनिकीकरण यासाठी कर्ज	१५०००.००	---	---	---
(तीन) ब्रिमस्टोवाड प्रकल्पासाठी अनुदान	७२८०.००	४००००.००	४००००.००	४००००.००
(चार) विकास निधीमधून अंशदान	९०००.००	९९००.००	९९००.००	९९००.००
(पाच) अर्थसंकल्प अ च्या महसुली लेख्यातून अंशदान	६६४८०.००	१२३४७०.००	१००९३३.९६	९४२१८.९६
(सहा) विशेष निधीतून काढावयाचे पैसे				
(i) मालमत्ता पुनर्स्थापना निधी	३१४५०.००	३००००.००	३००००.००	३००००.००
(ii) भूमी संपादन व विकास निधी	१५०००.००	१५०००.००	१५०००.००	१५०००.००
(सात) इतर बाबींपासून प्राप्ती	१०४७१.९०	१०१६२.०४	१०१६२.०४	१०१६२.०४
एकूण	२५७७१६.९१	३६१९४६.५०	३३९४१०.४६	३३२६९५.४६
एकूण उपलब्ध निधी	२५७७१९.९४	३६१९७४.८७	३३९४३८.८३	३३२७२३.८३
भांडवली खर्च :				
दिनांक ३१ मार्च रोजी अंदाजित अखेरची शिल्लक	४०.४४ (वर्ताळा)	१२.२६ (वर्ताळा)	१२.२६ (वर्ताळा)	१२.२६ (वर्ताळा)

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ब'

निधी संकेतांक - २१

७. सुधार योजना

७.१ महसुली अंदाज

७.२ सन २००६-०७ आणि २००७-०८ चे प्राप्ती आणि खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खाली दर्शविलेले आहेत :-

तक्ता - ५

(रुपये लाखात)

तपशील	सन २००६-०७ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज	सन २००७-०८चे अर्थसंकल्पीय अंदाज		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
एक - आरंभीची शिल्लक	---	---	---	---
दोन - प्राप्ती				
(अ) मालमत्तांचे भाडे व इतर				
उत्पन्न आणि संकीर्ण जमा	११५०.११	८७८.८४	८७८.८४	८७८.८४
(ब) अर्थसंकल्प अ मधून वैधानिक अंशदान	२६५८.७६	२९८६.२०	२९८६.२०	२९८६.२०
	३८०८.८७	३८६५.०४	३८६५.०४	३८६५.०४
तीन - खर्च				
(अ) महसुली खर्च	१०२९१.५२	९०९०.३२	९०९०.३२	९४९०.३२
	१०२९१.५२	९०९०.३२	९०९०.३२	९४९०.३२
चार - वर्षभरातील तूट	६४८२.६५	५२२५.२८	५२२५.२८	५६२५.२८
पाच - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून विशेष अंशदान	६४८२.६५	५२२५.२८	५२२५.२८	५६२५.२८
सहा - अखेरची शिल्लक	---	---	---	---

८. भांडवली अंदाज

निधी संकेतांक - २१

सन २००६-०७ आणि २००७-०८ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ६

(रुपये लाखात)

तपशील	सन २००६-०७ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज	सन २००७-०८ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
एक) दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक (वर्ताळा)	७११०.७२	८९२५.२०	८९२५.२०	८९२५.२०
दोन) - प्राप्ती				
भूमी, इमारती, इ. च्या विक्रीपासून जमा	६५७७.००	६९००.००	६९००.००	६९००.००
एकूण	६५७७.००	६९००.००	६९००.००	६९००.००
तीन - आरंभीच्या शिल्लकीसह एकूण बेरीज	१३६८७.७२	१५८२५.२०	१५८२५.२०	१५८२५.२०
चार - खर्च				
(अ) सुधार योजना	१२४०४.०२	१०६९९.९२	१०६९९.९२	१०६९९.९२
(ब) व्यवस्थापन खर्चाचा प्रमाणशः भाग	११६५.४०	---	---	---
एकूण	१३५६९.४२	१०६९९.९२	१०६९९.९२	१०६९९.९२
पाच - दिनांक ३१ मार्च रोजी असलेली अखेरची शिल्लक (वर्ताळा)	११८.३०	५१२५.२८	५१२५.२८	५१२५.२८

निधी संकेतांक - २२
----

९. गलिच्छ वस्ती निर्मूलन लेखा

९.१ महसुली अंदाज

९.२ सन २००६-०७ आणि २००७-०८ ची प्राप्ती आणि खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ७

(रुपये लाखात)

तपशील	सन २००६-०७ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज	सन २००७-०८चे अर्थसंकल्पीय अंदाज		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
एक - आरंभीची शिल्लक	---	---	---	---
दोन - प्राप्ती				
मालमत्तांचे भाडे व इतर प्राप्ती	१८४.००	११८.१५	११८.१५	११८.१५
एकूण	१८४.००	११८.१५	११८.१५	११८.१५
तीन - खर्च				
महसुली खर्च	३५९.७५	२७५.१८	२७५.१८	२७५.१८
एकूण	३५९.७५	२७५.१८	२७५.१८	२७५.१८
चार - वर्षभरातील तूट	१७५.७५	१५७.०३	१५७.०३	१५७.०३
पाच - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून विशेष अंशदान	१७५.७५	१५७.०३	१५७.०३	१५७.०३
सहा - अखेरची शिल्लक	---	---	---	---

१०. भांडवली अंदाज

सन २००६-०७ आणि २००७-०८ चे प्राप्ती आणि खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - ८

(रुपये लाखात)

तपशील	सन २००६-०७ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज	सन २००७-०८ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
एक - दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक	६६४.३५	६९७.६२	६९७.६२	६९७.६२
दोन - प्राप्ती				
(अ) भूमी, इमारती इत्यादींच्या विक्रीपासून	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०
(ब) महसुली वर्ताळ्याचे सर्वसाधारण लेखेतून स्थानांतरण	४०.४९	---	---	---
एकूण	४३.९९	३.५०	३.५०	३.५०
तीन - आरंभीच्या शिल्लकीसह एकूण बेरीज	७०८.३४	७०१.१२	७०१.१२	७०१.१२
चार - खर्च	---	---	---	---
पाच - दिनांक ३१ मार्च रोजी असलेली अखेरची शिल्लक	७०८.३४	७०१.१२	७०१.१२	७०१.१२

११. गलिच्छ वस्ती सुधारणा

११.१ महसुली अंदाज

११.२ सन २००६-०७ आणि २००७-०८ चे प्राप्ती आणि खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तपशील	तक्ता - ९		(रुपये लाखात)	
	सन २००६-०७चे अर्थसंकल्पीय अंदाज	सन २००७-०८चे अर्थसंकल्पीय अंदाज		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
एक - आरंभीची शिल्लक	---	---	---	---
दोन - प्राप्ती	१४९२.०१	१७४०.००	१७४०.००	१७४०.००
तीन - खर्च				
(अ) आस्थापना, परिरक्षण इत्यादी	३७१८.५२	१३७८८.००	२०५८८.००	२२५४३.००
(ब) भांडवली लेखेला अंशदान	८२९०.००	२८५०.००	३१३२.००	३२२७.००
एकूण	१२००८.५२	१६६३८.००	२३७२०.००	२५७७०.००
चार - वर्षभरातील तूट	१०५१६.५१	१४८९८.००	२१९८०.००	२४०३०.००
पाच - उपरोक्त महसुली तूट भरून काढण्याकरिता अर्थसंकल्प 'अ' कडून अंशदान	१०५१६.५१	१४८९८.००	२१९८०.००	२४०३०.००
सहा - अखेरची शिल्लक	---	---	---	---

१२. भांडवली अंदाज

सन २००६-०७ आणि २००७-०८ चे प्राप्ती आणि खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालीलप्रमाणे आहेत :-

तक्ता - १०

(रुपये लाखात)

तपशील	सन २००६-०७चे अर्थसंकल्पीय अंदाज	सन २००७-०८चे अर्थसंकल्पीय अंदाज		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
एक - दिनांक १ एप्रिल रोजी असलेली आरंभीची शिल्लक (वर्ताळा)	१४.२८	८.९३	८.९३	८.९३
दोन - प्राप्ती				
(अ) मुंबई गृहनिर्माण आणि क्षेत्र विकास मंडळाकडून प्रतिपूर्ती	१०.००	...	...	...
(ब) विकास निधीमधून अंशदान	७५०.००	८२५.००	८२५.००	८२५.००
(क) महसुली लेख्याकडून अंशदान	८२९०.००	२८५०.००	३१३२.००	३२२७.००
एकूण	९०५०.००	३६७५.००	३९५७.००	४०५२.००
तीन - आरंभीच्या शिल्लकीसह एकूण बेरीज	९०६४.२८	३६८३.९३	३९६५.९३	४०६०.९३
चार - खर्च	९०४७.०८	३६७५.००	३९५७.००	४०५२.००
पाच - दिनांक ३१ मार्च रोजी असलेली अखेरची शिल्लक (वर्ताळा)	१७.२०	८.९३	८.९३	८.९३

१३. सन २००७-०८ साठी गलिच्छ वस्ती सुधारणेकरिता करावयाच्या भांडवली कामांसाठी अर्थसंकल्प 'ब' च्या महसुली लेख्यातून रु.३२.२७ कोटी अंशदान भांडवली लेख्याकडे वर्ग करण्याचे प्रस्ताविले आहे.

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ई'

१४. महसुली अंदाज

१४.१ सन २००६-०७ आणि सन २००७-०८ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांचा सारांश खालील तक्त्यात नमूद केला आहे.

तक्ता - ११

(रुपये लाखात)

तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००६-०७	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	शिक्षण समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
आरंभीची शिल्लक	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१
जमा रकमा व प्राप्ती (अर्थसंकल्प अ मधून मिळणाऱ्या विशेष अंशदानासह)	७१,५६९.४४	९३,००१.५४	९३,००१.५४	९३,००१.५४
एकूण जमा रकमा व प्राप्ती	७१,५६९.६५	९३,००१.७५	९३,००१.७५	९३,००१.७५
खर्च	७१,५६९.४४	९३,००१.५४	९३,००१.५४	९३,००१.५४
दि. ३१ मार्च रोजी अखेरची शिल्लक	०.२१	०.२१	०.२१	०.२१

१४.२ सन २००७-०८ च्या अर्थसंकल्पीय अंदाजांनुसार रु.९३,००१.७५ लाख प्राप्तीच्या तुलनेत रु.९३,००१.५४ लाख इतका खर्च अंदाजिलेला आहे. त्यामुळे दि. ३१ मार्च, २००८ अखेर रु.०.२१ लाख एवढी शिल्लक अपेक्षित आहे.

१५. भांडवली अंदाज

१५.१ सन २००६-०७ आणि सन २००७-०८ चे प्रस्तावित भांडवली प्राप्ती व खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालील तक्त्यात नमूद केले आहेत.

तक्ता - १२

(रुपये लाखात)

तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००६-०७	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	शिक्षण समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
१ एप्रिल रोजी आरंभीची शिल्लक	५३.४५	२२.३१	२२.३१	२२.३१
अंतर्गत कर्ज प्राप्ती	--	--	--	--
विकास निधीतून अंशदान	१,५००.००	१,६५०.००	१,६५०.००	१,६५०.००
महसुली लेख्यामधून अंशदान	...	...	...	...
प्राथमिक शालेय इमारत बांधकाम निधीतून अंशदान	१०२.००	९०.००	९०.००	९०.००
प्राथमिक शालेय इमारत परिरक्षण निधीतून अंशदान	४,५७५.००	१५,१००.००	१५,१००.००	१५,१००.००
सर्व शिक्षा अभियानकडून प्राप्ती	२०३.००	...	...	...
एकूण वर्षभरातील प्राप्ती	६,३८०.००	१६,८४०.००	१६,८४०.००	१६,८४०.००
एकूण उपलब्ध प्राप्ती	६,४३३.४५	१६,८६२.३१	१६,८६२.३१	१६,८६२.३१
भांडवली खर्च	६,४१६.५२	१६,८५३.०७	१६,८५३.०७	१६,८५३.०७
दि. ३१ मार्च रोजी अखेरची शिल्लक	१६.९३	९.२४	९.२४	९.२४

१५.२ सन २००७-०८ करिता भांडवली प्राप्ती रु.१६,८४०.०० लाख इतकी होईल असे अपेक्षित आहे, तर भांडवली खर्च रु.१६,८५३.०७ लाख इतका अंदाजिलेला आहे. त्यामुळे आरंभीची रु.२२.३१ लाखाची शिल्लक विचारात घेता दि.३१ मार्च, २००८ अखेर रु.९.२४ लाख इतकी शिल्लक अपेक्षित आहे.

१६. बृहन्मुंबई महानगरपालिकेने प्राथमिक शिक्षणावर केलेल्या अनुज्ञेय खर्चापोटी शासनाकडून ५०% अनुदान प्राप्त होते.

अर्थसंकल्पीय अंदाज 'ग'

निधी संकेतांक - ४०

१७. महसुली अंदाज

१७.१ सन २००७-०८ या वर्षाकरिता जल व मलनिःसारण आकार व कर यामधील प्रस्तावित वाढ तसेच उत्पन्नाच्या इतर स्रोतापासून रु. १६१८.३१ कोटी इतका महसूल अंदाजित केला असून तो खालील तक्त्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे आहे :-

तक्ता- १३

(रु. कोटीत)

अनु. क्र.	तपशील	सुधारित अंदाज २००६-०७	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८			वाढ (+) घट (-)
			महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे	
१	२	३	४	५	६	७ (६-३)
१.	जल आकार (जलमापक मोजणीद्वारे)	४६६.३७	५०३.०७	५०३.०७	५०३.०७	+ ३६.७०
२.	जल कर (करपात्र मूल्यावर)	५२.८९	६०.६२	६०.६२	६०.६२	+ ७.७३
३.	जल लाभकर (करपात्र मूल्यानुसार)	२७१.३९	२९३.१०	२९३.१०	२९३.१०	+ २१.७१
४.	इतर जल महसूल	८०.२०	८५.४९	८५.४९	८५.४९	+ ५.२९
५.	मलनिःसारण आकार (जलमापक मोजणीद्वारे)	२४३.९४	२५१.०५	२५१.०५	२५१.०५	+ ७.११
६.	मलनिःसारण कर (करपात्र मूल्यावर)	५६.१६	६९.०३	६९.०३	६९.०३	+ १२.८७
७.	मलनिःसारण लाभकर (करपात्र मूल्यानुसार)	१६२.८३	१७५.८६	१७५.८६	१७५.८६	+ १३.०३
८.	इतर मलनिःसारण महसूल	१२.००	३.८५	३.८५	३.८५	- ८.१५
९.	सर्वसामान्य महसूल	१९४.६७	१७६.२४	१७६.२४	१७६.२४	- १८.४३
	एकूण :	१५४०.४५	१६१८.३१	१६१८.३१	१६१८.३१	+ ७७.८६

१७.२ सन २००७-०८ च्या अर्थसंकल्पीय महसुली उत्पन्नाच्या अंदाजात रु ७७.८६ कोटींची वाढ ही मुख्यत्वे करून जल लाभ कर व मलनिःसारण लाभ कर या मध्ये दरवर्षी करपात्र मूल्यात होणाऱ्या वाढीमुळे तसेच ३ अ मुंबई पाणी पुरवठा प्रकल्प यावर्षी पूर्णत्वास जाणार असल्यामुळे त्यापासून मिळणाऱ्या जास्त पाण्याच्या महसूलात होणारी अपेक्षित वाढ यांचा एकत्रित परिणाम आहे.

१७.३ महसुली (प्रचालन) खर्च :

१७.४ सन २००६-०७ या सालासाठी अंदाजिलेल्या सुधारित अंदाज रु.११०९.५८ कोटी एवढ्या प्रचालन खर्चाच्या तुलनेत २००७-०८ या सालाकरीता रु.११७०.१४ कोटी इतका प्रचालन खर्च अंदाजिला आहे. सुधारित अंदाज २००६-०७ च्या तुलनेत अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८ चा बाबनिहाय प्रचालन खर्च खालील तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आलेला आहे:-

तक्ता - १४						(रु. कोटीत)
अनु. क्र.	तपशील	सुधारित अंदाज २००६-०७	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८	वाढ (+) घट (-)
			महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे	
१	२	३	४	५	६	७ (६-३)
१.	कर्मचारी परिव्यय	३९१.३३	४०१.३१	४०२.३१	४०२.३१	+ १०.९८
२.	प्रशासकीय खर्च	११५.०६	११७.८९	११७.८९	११७.८९	+ २.८३
३.	प्रचालन आणि परिरक्षण	३४७.४३	३६८.५३	३६८.५३	३६८.५३	+ २१.१०
४.	व्याज आणि ऋणार्थिक आकार	१११.३१	११२.००	११२.००	११२.००	+ ०.६९
५.	महसूल, अनुदान, अंशदान आणि अर्थसहाय्य	५०.००	५०.००	५०.००	५०.००	--
६.	तरतूद आणि निर्लेखन	१४६.८६	१७१.२८	१७१.२८	१७१.२८	+ २४.४२
	एकूण खर्च :	११६१.९९	१२२१.०१	१२२२.०१	१२२२.०१	+६०.०२
	वजा : बांधकामावरील खर्च	५२.४१	५१.८७	५१.८७	५१.८७	+ ०.५४
	एकूण प्रचालन खर्च	११०९.५८	११६९.१४	११७०.१४	११७०.१४	+६०.५६

१७.५ प्रचालन खर्चाच्या सन २००६-०७ च्या सुधारित अंदाजाच्या तुलनेत अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८ मध्ये झालेली वाढ व घट याबद्दलची कारणे संक्षिप्त स्वरूपात खालीलप्रमाणे आहेत :-

- १) कर्मचारी परिव्यय या शिर्षामध्ये रु.१०.९८ कोटीची वाढ आणि प्रचालन आणि परिरक्षण यामध्ये झालेली रु.२१.१० कोटीची वाढ ही मुख्यत्वेकरून सर्वसाधारणपणे खर्चाचा वाढता कल लक्षात घेता झालेली आहे.
- २) तरतूद आणि निर्लेखन यामध्ये झालेली रु.२४.४२ कोटी एवढी वाढ ही मुख्यत्वे करून तीन अ मुंबई पाणी पुरवठा प्रकल्पाची कामे पूर्ण झाल्यामुळे त्यांचे स्थिर संपदेमध्ये रुपांतर करण्यात आल्यामुळे घसारा निधीत झालेल्या वाढीमुळे झालेली आहे.

१७.६ महसुली शिल्लक :

१७.७ सन २००७-०८ च्या महसूल आणि प्रचालन खर्चाच्या अर्थसंकल्पीय अंदाजावर आधारित रु. ३९८.१७ कोटीची महसुली शिल्लक खालील तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आली आहे.

तक्ता - १५

(रु. कोटीत)

अनु. क्र.	तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
१.	उत्पन्न	१६१८.३१	१६१८.३१	१६१८.३१
२.	वजा : (अ) प्रचालन खर्च (बांधकामावर आकारलेल्या खर्चाची वजावट केल्यानंतर) (ब) तरतुदी	११६९.१४ ५०.००	११७०.१४ ५०.००	११७०.१४ ५०.००
	एकूण	१२१९.१४	१२२०.१४	१२२०.१४
३.	भांडवली खर्चात वर्ग करण्यासाठी शिल्लक	३९९.१७	३९८.१७	३९८.१७

१८. भांडवली खर्च व कर्जाची परतफेड :

सन २००७-०८ साठी भांडवली खर्च रु. १९७६.०६ कोटी इतका अंदाजिलेला आहे. या व्यतिरिक्त रु. ६९.३२ कोटी इतकी तरतूद कर्जाच्या परतफेडीसाठी प्रस्ताविण्यात आलेली आहे. खातेनिहाय भांडवली खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज खालील तक्त्यामध्ये दाखविलेले आहेत:-

तक्ता - १६

(रु. कोटीत)

अनु. क्र.	विभाग	खाते	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८		
			महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
१	२	३	४	४	४
१.	सर्वसाधारण	सर्वसाधारण	०.६९	०.६९	०.६९
२.	पाणी पुरवठा	१) जल प्रचालन	६९८.१८	६९८.१८	६९८.१८
		२) जल प्रकल्प	६६४.१८	६६४.१८	६४९.१८
३.	मलनिःसारण	१) मलनिःसारण प्रचालन	२६१.५२	२७२.५२	२८५.४०
		२) मलनिःसारण प्रकल्प	१८१.९५	१८१.९५	१८२.०७
		३) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प	१६०.५४	१६०.५४	१६०.५४
		एकूण भांडवली खर्च :	१९६७.०६	१९७८.०६	१९७६.०६
		अधिक : कर्जाची परतफेड :	६९.३२	६९.३२	६९.३२
		एकूण भांडवली लेखा :	२०३६.३८	२०४७.३८	२०४५.३८

१८.२ भांडवली लेखासाठी स्रोत :

१८.३ सन २००७-०८ चा भांडवली खर्च व कर्ज परतफेड पुढील पृष्ठावरील तक्त्यामध्ये दर्शविलेल्या निधीतून भागविण्यात येईल.

निधी संकेतांक - ४०

तक्ता - १७

(रु.कोटीत)

अनु. क्र.	तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
१.	महसुली शिल्लक : प्रचालन खर्च आणि तरतुदी यावरील खर्च भागवून	३९९.१७	३९८.१७	३९८.१७
२.	कर्ज : (१) घसारा निधीमधून अंतर्गत कर्ज			
	(अ) चार - मध्य वैतरणा प्रकल्प	१७३.५०	१७३.५०	१७३.५०
	(ब) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प टप्पा - दोन	१०७.५५	१०७.५५	१०७.५५
	एकूण :	२८१.०५	२८१.०५	२८१.०५
	(२) बाह्य कर्ज			
	(अ) तीन - अ मुं.म.वि.प्रा.सं.	३९.५८	३९.५८	३९.५८
	एकूण कर्ज :	३२०.६३	३२०.६३	३२०.६३
३.	अंशदान / अनुदान			
	(अ) ४ मध्यस्तर वैतरणा प्रकल्पासाठी अनुदान Jn NURM	१७३.५०	१७३.५०	१७३.५०
	(ब) मुंबई मलनिःसारण प्रकल्प (टप्पा - २) यासाठी अनुदान Jn NURM	१०७.५५	१०७.५५	१०७.५५
	(क) बोगदे बांधण्यासाठी अनुदान Jn NURM	६५.००	६५.००	६५.००
	(ड) बोगदे बांधण्यासाठी अनुदान संपदा पुनर्स्थापना व पुनर्वसन निधी	६५.००	६५.००	६५.००
	(ई) जुन्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन Jn NURM	११५.७८	११५.७८	११५.७८
	(फ) जुन्या जलवाहिन्यांचे पुनर्वसन संपदा पुनर्स्थापना व पुनर्वसन निधी	११५.७८	११५.७८	११५.७८
	(ग) अर्थसंकल्प 'अ' कडून विकास निधीतील भाग	४१.२५	४१.२५	४१.२५
	एकूण :	६८३.८६	६८३.८६	६८३.८६
४.	संचित वर्ताळयातून वर्ग	६३३.११	६४५.११	६४३.११
	एकूण (१ + २ + ३ + ४) :	२०३६.७७	२०४७.७७	२०४५.७७

१८.४ तरतुदी :

निधी संकेतांक - ४०

सन २००७-०८ च्या अर्थसंकल्पामध्ये प्रस्तावित करण्यात आलेल्या तरतुदी खालील तक्त्यामध्ये दर्शविल्याप्रमाणे आहेत :

तक्ता - १८

(रु. कोटीत)

अनु. क्र.	तपशील	रक्कम
१.	एकत्रित कर्जनिधी	२५.००
२.	न वसूल होण्यासारख्या येण्यापोटी केलेली तरतूद	२५.००
	एकूण :	५०.००

१८.५ निव्वळ शिल्लक / तुट :

सन २००७-०८ चे महसुली उत्पन्न व प्रचालन खर्च आणि भांडवली खर्च, तसेच वरील तक्त्यात दर्शविण्यात आलेल्या तरतुदी लक्षात घेता रु. ०.३९ कोटी इतकी निव्वळ शिल्लक खालील तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आलेली आहे.

तक्ता - १९

(रु. कोटीत)

अनु. क्र.	तपशील	अर्थसंकल्पीय अंदाज २००७-०८		
		महानगरपालिका आयुक्तांनी प्रस्ताविल्याप्रमाणे	स्थायी समितीने मंजूर केल्याप्रमाणे	महानगरपालिकेने स्वीकारल्याप्रमाणे
१.	महसुली शिल्लक - प्रचालन खर्च आणि तरतुदी यावरील खर्च भागवून	३९९.१७	३९८.१७	३९८.१७
२.	अधिक :			
	कर्जे	३२०.६३	३२०.६३	३२०.६३
	अंशदान	६८३.८६	६८३.८६	६८३.८६
	संचित वर्ताळयातून वर्ग	६३३.११	६४५.११	६४३.११
		१६३७.६०	१६४९.६०	१६४७.६०
	एकूण (अ) :	२०३६.७७	२०४७.७७	२०४५.७७
३.	वजा : (अ) भांडवली खर्च	१९६७.०६	१९७८.०६	१९७६.०६
	(ब) कर्जाची परतफेड	६९.३२	६९.३२	६९.३२
	एकूण (ब) :	२०३६.३८	२०४७.३८	२०४५.३८
	निव्वळ शिल्लक (अ - ब) :	०.३९	०.३९	०.३९

१९. मुंबईचे परिवर्तन करण्याच्यादृष्टीने अतिशय आवश्यक ठरलेल्या महत्वाकांक्षी भांडवली कामे कार्यक्रमाचे सन २००७-०८ चे अर्थसंकल्पीय अंदाज तयार करतेवेळी, कर्ज/अनुदान स्वरूपात मिळणाऱ्या रु.१००४.४९ कोटी तसेच अंतर्गत निधीतून उपलब्ध होणारे रु.३९८.१७ कोटी इतका निधी जमेस धरूनसुध्दा रु.६४२.७२ कोटी एवढी तूट येत होती. म्हणून सदर तूट, संचित वर्ताळयातून रु.६४३.११ कोटी भांडवली लेख्यामध्ये वर्ग करून रु.०.३९ कोटी एवढी नाममात्र शिल्लक दर्शवून अर्थसंकल्प समतोल करण्यात आला आहे.
२०. मुंबई शहराच्या पायाभूत सुविधा बळकट करण्यासाठी आणि नागरी सेवांमध्ये सुधारणा करण्याकरिता तसेच शहराचा सर्वांगीण विकास करण्यासाठी या अर्थसंकल्पाचा हातभार लागेल असा मला विश्वास वाटतो.

महानगरपालिका आयुक्तांचे
कार्यालय, मुंबई.

डॉ. ज.मो. फाटक
महानगरपालिका आयुक्त,
बृह-मुंबई महानगरपालिका.

**Note of the Municipal Commissioner on the Budget Estimates 'A' (Fund Code-11,12,60,70),
Budget Estimates 'B' (Fund Code-21,22,23), Budget Estimates 'E' (Fund Code-30), and
Budget Estimates 'G' (Fund Code-40) for the year 2007-2008**

With a view to giving opportunity to the newly elected bodies which came to office after the General Election to the Municipal Corporation of Greater Mumbai, held on the 1st February, 2007, the Hon'ble Governor of Maharashtra had promulgated an Ordinance under **Maharashtra Ordinance No.I dated 18th January, 2007**. As per the provisions of the Section 3(2) of the said Ordinance, Budget Estimates for the year 2007-08 are to be finalised before the 31st July 2007 by the Municipal Corporation constituted after the General Election as stated above. As such, the Budget Estimates for the year 2007-08 could not be submitted on prescribed dates in accordance with the provisions of the M.M.C. Act 1888. However, in order to avoid difficulty in incurring expenditure during the current financial year, commencing from the 1st April 2007, the Municipal Commissioner has approved a statement of income and expenditure for the first four months of the year 2007-08, which is deemed to be the Budget for the first four months of 2007-08 under the provisions of Section 3 and 5 of the said Ordinance. Similarly the Municipal Commissioner has also approved the Revised Estimates for the year 2006-07 as per the provisions of the said Ordinance.

2. Budgetary Reforms:

The Standing Committee, by their resolution No.917, dated 31.12.2005 had accorded sanction to appoint M/s. A. F. Ferguson & Co. as Consultants for converting the present **Cash Based Double Entry Accounting System** into **Accrual Based Double Entry Accounting System** under Budget A, B, E and Tree Authority, of the M.C.G.M. in accordance with the principles, procedures and formats specified in the **National Municipal Accounts Manual**, circulated by the Govt. of India and the guidelines issued by the Comptroller and Accountant General. Accordingly, the Consultants have prepared Structures of Accounts and Uniform Codification in accordance with the principles of the National Municipal Accounts Manual.

The budget estimates from the financial year 2007-2008 are prepared by modifying the existing budget structure and are mainly based on concepts of various Funds & Functions which are spread over different Cost / Profit centres viz. Head Office, Divisional Offices I, II & III, Zonal Offices (Zone I to VI), Wards and Location Units.

As per the new concept, the existing budgetary heads are converted into new heads by allotting codes. Similarly considering the specific functions carried out by the various departments of the Corporation, Functionwise Budget Estimates are prepared. Brief information regarding the new concepts, on which the reformed Budgetary Estimates are based is given below :

Funds : Described as services / specific activities for which separate books of accounts are required to be maintained by the M.C.G.M.

Fund Code	Particulars
10	Main Budget – A
11	Part -1 General
12	Part-2 Health
20	Improvement Schemes, Slum Clearance & Slum Improvement (Budget-B)
21	Improvement Schemes
22	Slum Clearance
23	Slum Improvement
30	Education Budget (Budget- E)
40	Water Supply and Sewerage (Budget-G)
50	Tree Authority
60	Provident Fund
70	Pension Fund

Functions : Represent the various services offered or specific functions performed by the M.C.G.M.

Code	Functional Group
0	General Administration
1	Planning and Regulations.
2	Public Works
3	Health
4	Sanitation and Solid Waste Management
5	Civic Amenities
6	Urban Forestry
7	Urban Poverty Alleviation & Social Welfare
8	Other Services
9	Revenues

Functionaries : Represent the department which carries out the various functions / activities of the M.C.G.M.

Field : Field captures information regarding the Geographic Area to which the revenue / expenditure pertains and also the specific location unit within the geographic area wherever applicable.

Geographic area would represent Head Office, Divisions, Zones, Wards and Electoral Wards.

Location units could be Hospitals, Schools, Dispensaries, Fire Stations, Water Treatment Plants, Sewerage Treatment Plants etc.

Cost Centre : Geographical area and location unit to be appropriately linked with functionaries to provide consolidated details for the higher level of geographic area.

Account Heads : Represent the actual heads used to record the transactions.
(G.L. Code)

Codes Specified for Income Heads

Code	Major Heads
110	Tax Revenue
120	Assigned Revenues & Compensations
130	Rental Income from Municipal Properties
140	Fees & User Charges
150	Sale & Hire Charges
160	Revenue Grants, Contribution and Subsidies.
170	Income from Investments
171	Interest Earned
180	Other Income

Codes Specified for Expenditure Heads

Code	Major Heads
210	Establishment Expenses
220	Administrative Expenses
230	Operation and Maintenance
240	Interest and Finance Charges
250	Programme Expenses
260	Revenue Grants, Contribution and Subsidies.
270	Provisions and Write Off
271	Miscellaneous
272	Depreciation
280	Prior Period Item
290	Transfer to Reserve Fund

3. Highlights of the Budgetary Estimates 2007-08 :

3.1 The highlights of the budgetary estimates 2007-08, are as follows -

- The Budget is proposed to be restructured as per the Principles, Procedures and Formats of the **National Municipal Accounts Manual** and accordingly a statement of income and expenditure is duly prepared in **S.A.P. System**.
- Conversion of existing Cash-based, Double-Entry Accounting System into **Accrual-Based, Double Entry-Accounting System**, in respect of the Accounts pertaining to the Budget Estimates 'A', 'B', 'E' & Tree Authority.
- Outcome-based Budget Estimates, showing clearly the physical outcomes expected out of various budgetary provisions.
- Quarterly publication of performance against the sanctioned budget, on the lines of the concept of PROOF (Public Record of Operations and Finance).
- In order to separately keep the account of the fees / compensation received by the M.C.G.M. from the exercise of discretionary powers under D.C.R. 64(b) under the Revenue Budget, for providing and maintaining parks, play grounds, open spaces and such other amenities and for ensuring that the ward from which revenue is collected will have the first right on the revenue for making provisions for parks, play grounds etc., it is proposed to create a special fund under Budget Estimates 'A' viz. "**Development Fund - Development Control Regulation 64(b)**". Besides, new budget heads are proposed to be created in the revenue income and expenditure side of the Budget Estimates 2007-08, for this purpose.

4. Budgetary Objectives :-

The central theme of transformation of Mumbai into a World Class City, is sought to be pursued through multipronged initiatives in various spheres of municipal functioning. This is reflected in the following Budgetary Objectives.

Table -1

(Rs. in crores)

Sr.No.	Particulars	Budget Estimates 2007-08
1.	Strengthening of Civic Infrastructure	5722.63
2.	Upgradation of Social Infrastructure and Amenities	2350.24
3.	Cleanliness and Improvement of City Environment	1071.17
4.	City Beautification and creation of places of tourist interest	355.17
5.	Disaster Management and Improving Disaster Preparedness	302.65
6.	Improving Civic Services and Citizen Facilitation	207.64
7.	Institutional Improvement and Reforms	238.90
8.	Social Welfare	345.65
9.	Improvement, Management and Maintenance of Municipal Assets	204.65
10.	Common Services and Miscellaneous Activities	2078.82
	Total	12877.52

Budget Estimates 'A'**Fund Code : 11, 12, 60, 70****5. Revenue Estimates :****5.1** The Budget Estimates for the year 2006-07 and 2007-08 are summarized in the following table :-**Table -2***(Rs. in lakhs)*

Particulars	B. E.2006-07	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance as on 1 st April	19.73 (Surplus)	72.42 (Surplus)	72.42 (Surplus)	72.42 (Surplus)
Receipts and Income				
Fund Code - 11	474973.60	650157.98	650157.98	650157.98
Fund Code - 12	7185.00	7491.64	7491.64	7491.64
Fund Code - 60	---	469.19	469.19	469.19
Fund Code - 70	---	100135.22	100135.22	100135.22
Total-	482158.60	758254.03	758254.03	758254.03
Less : Inter Budget Contributions for P.F. / Pension	---	98204.41	98204.41	98204.41
Total-	482158.60	660049.62	660049.62	660049.62
Expenditure				
Fund Code - 11	401509.26	571012.76	569012.76	568712.76
Fund Code - 12	80606.67	86612.37	88612.37	88912.37
Fund Code - 60	---	469.19	469.19	469.19
Fund Code - 70	---	100135.22	100135.22	100135.22
Total-	482115.93	758229.54	758229.54	758229.54
Less : Inter Budget Contributions for P.F. / Pension	---	98204.41	98204.41	98204.41
Total-	482115.93	660025.13	660025.13	660025.13
Closing Balance as on 31 st March	62.40 (Surplus)	96.91 (Surplus)	96.91 (Surplus)	96.91 (Surplus)

Fund Code : 11, 12, 60, 70

5.2 The expenditure in the Budget Estimates for 2007-08 is estimated at Rs.660025.13 lakh as against the receipts of Rs.660049.62 lakh, leaving an estimated surplus of Rs.24.49 lakh during the year. The closing balance as on the 31st March 2008 is estimated at Rs.96.91 lakh, considering the opening balance of Rs.72.42 lakh and an estimated surplus of Rs.24.49 lakh during the year.

5.3 Above financial position includes Health Budget (Fund Code –12). However the Corporation by their Resolution No.140 dated the 22nd June, 1976 have adopted a separate Health Budget forming Part II (Fund Code –12) of Budget ‘A’. Financial position thereof is shown as under :-

Table -3*(Rs. in lakhs)*

Particulars	Budget Estimates 2006-07	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Receipts and Income	7185.00	7491.64	7491.64	7491.64
Expenditure	80606.67	86612.37	88612.37	88912.37
Excess of Expenditure over Income	73421.67	* 79120.73	* 81120.73	* 81420.73

5.4 Estimated expenditure of Health Budget exceeds by Rs. * 81420.73 lakh, the estimated receipts thereof, and the gap is proposed to be met from the general revenue of Budget ‘A’ (Part- I, Fund Code -11).

6. Capital Estimates:

6.1 The Capital receipts and the estimated expenditure of 2006-07 and 2007-08 are summarised below :-

Table -4

(Rs. in lakhs)

Particulars	B.E. 2006-07	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance as on 1 st April	3.03 (Surplus)	28.37 (Surplus)	28.37 (Surplus)	28.37 (Surplus)
Receipts :				
I) Loans to be raised from internal funds	90000.00	120013.00	120013.00	120013.00
II) Loan from Outside Institutions				
i) Loan from M.M.R.D.A.	589.64	606.64	606.64	606.64
ii) Loan from World Bank for M.U.T.P.	12445.37	12794.82	12794.82	12794.82
iii) For works like Brimstowad Project, Modernization of Zoological Garden (Zoo)	15000.00	---	---	---
III) Grants for Brimstowad Project	7280.00	40000.00	40000.00	40000.00
IV) Contribution from Development Fund	9000.00	9900.00	9900.00	9900.00
V) Contribution from Revenue Account of Budget A	66480.00	123470.00	100933.96	94218.96
VI) Withdrawal from Special Funds				
i) Assets Replacement Fund	31450.00	30000.00	30000.00	30000.00
ii) Land Acquisition and Development Fund	15000.00	15000.00	15000.00	15000.00
VII) Receipts from others	10471.90	10162.04	10162.04	10162.04
Total	257716.91	361946.50	339410.46	332695.46
Total Fund available	257719.94	361974.87	339438.83	332723.83
Capital Expenditure:	257679.50	361962.61	339426.57	332711.57
Estimated Closing Balance as on 31 st March	40.44 (Surplus)	12.26 (Surplus)	12.26 (Surplus)	12.26 (Surplus)

Budget Estimates 'B'**Fund Code : 21****7. Improvement Schemes****7.1 Revenue Estimates****7.2** The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for 2006-07 and 2007-08 are as shown below :-**Table -5***(Rs. in lakhs)*

Particulars	Budget Estimates 2006-2007	Budget Estimates 2007-2008		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening balance	---	---	---	---
ii) Receipts				
(a) Rent and other Proceeds of				
Properties and Miscellaneous Receipts	1150.11	878.84	878.84	878.84
(b) Statutory Contribution from Budget A	2658.76	2986.20	2986.20	2986.20
Total	3808.87	3865.04	3865.04	3865.04
iii) Expenditure				
(a) Revenue Expenditure	10291.52	9090.32	9090.32	9490.32
Total	10291.52	9090.32	9090.32	9490.32
iv) Deficit during the year	6482.65	5225.28	5225.28	5625.28
v) Special Contribution from Budget A to meet above Revenue Deficit	6482.65	5225.28	5225.28	5625.28
vi) Closing balance	---	---	---	---

8. Capital Estimates

The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the year 2006-2007 and 2007-2008 are as shown below :-

Table -6

(Rs. in lakhs)

Particulars	Budget Estimates 2006-07	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening Balance as on 1 st April (Surplus)	7110.72	8925.20	8925.20	8925.20
ii) Receipts				
Sale Proceeds of Land, Buildings, etc.	6577.00	6900.00	6900.00	6900.00
Total	6577.00	6900.00	6900.00	6900.00
iii) Grand Total Including Opening Balance	13687.72	15825.20	15825.20	15825.20
iv) Expenditure				
(a) Improvement Schemes	12404.02	10699.92	10699.92	10699.92
(b) Proportionate share of Management cost	1165.40	---	---	---
Total	13569.42	10699.92	10699.92	10699.92
v) Closing Balance as on 31 st March(Surplus)	118.30	5125.28	5125.28	5125.28

9. Slum Clearance Account**Fund Code : 22****9.1 Revenue Estimates****9.2** The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for 2006-07 and 2007-2008 are as shown below :-**Table -7***(Rs. in lakhs)*

Particulars	Budget Estimates 2006-07	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening balance	---	---	---	---
ii) Receipts				
Rent and other Proceeds of Properties	184.00	118.15	118.15	118.15
Total	184.00	118.15	118.15	118.15
iii) Expenditure				
Revenue Expenditure	359.75	275.18	275.18	275.18
Total	359.75	275.18	275.18	275.18
iv) Deficit during the year	175.75	157.03	157.03	157.03
v) Special Contribution from Budget A to meet above Revenue Deficit	175.75	157.03	157.03	157.03
vi) Closing balance	---	---	---	---

10. Capital Estimates**Fund Code : 22**

The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the year 2006-2007 and 2007-2008 are as shown below :-

Table -8*(Rs. in lakhs)*

Particulars	Budget Estimates 2006-07	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening Balance as on 1 st April	664.35	697.62	697.62	697.62
ii) Receipts				
(a) Sale proceeds of land, building etc.	3.50	3.50	3.50	3.50
(b) Transfer of Revenue Surplus from Revenue Account	40.49	---	---	---
Total	43.99	3.50	3.50	3.50
iii) Grand Total including the Opening Balance	708.34	701.12	701.12	701.12
iv) Expenditure	---	---	---	---
v) Closing Balance as on 31 st March	708.34	701.12	701.12	701.12

11. Slum Improvement**11.1 Revenue Estimates****11.2** The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for 2006-2007 and 2007-2008 are as shown below :-**Table -9***(Rs. in lakhs)*

Particulars	Budget Estimates 2006-07	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening balance	---	---	---	---
ii) Receipts	1492.01	1740.00	1740.00	1740.00
iii) Expenditure				
(a) Establishment, Maintenance etc.	3718.52	13788.00	20588.00	22543.00
(b) Contribution to Capital Account	8290.00	2850.00	3132.00	3227.00
Total	12008.52	16638.00	23720.00	25770.00
iv) Deficit during the year	10516.51	14898.00	21980.00	24030.00
v) Contribution from Budget A to meet above Revenue Deficit	10516.51	14898.00	21980.00	24030.00
vi) Closing balance	---	---	---	---

12. Capital Estimates

The Budget Estimates of Receipts and Expenditure for the year 2006-2007 and 2007-2008 are as shown below :-

Table -10*(Rs. in lakhs)*

Particulars	Budget Estimates 2006-07	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
i) Opening Balance as on 1 st April (Surplus)	14.28	8.93	8.93	8.93
ii) Receipts				
(a) Reimbursement from Mumbai Housing & Area Development Board	10.00	---	---	---
(b) Contribution from Development Fund	750.00	825.00	825.00	825.00
(c) Contribution from Revenue Account	8290.00	2850.00	3132.00	3227.00
Total...	9050.00	3675.00	3957.00	4052.00
iii) Grand Total Including Opening Balance	9064.28	3683.93	3965.93	4060.93
iv) Expenditure	9047.08	3675.00	3957.00	4052.00
v) Closing Balance as on 31 st March (Surplus)	17.20	8.93	8.93	8.93

13. A contribution of Rs.32.27 crore is proposed to be transferred from the Revenue Account to the Capital Account of Budget 'B' to carry out the Capital Works under Slum Improvement in the Budget Estimates 2007-08.

Budget Estimates 'E'**Fund Code : 30****14. Revenue Estimates :-**

14.1 Budget Estimates for 2006-07 and 2007-08 are shown in the following table.

Table -11

(Rs in lakh)

Particulars	Budget Estimates 2006-07	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Education Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance	0.21	0.21	0.21	0.21
Receipts (Including Special Contribution from Budget 'A')	71,569.44	93,001.54	93,001.54	93,001.54
Total Receipts Available	71,569.65	93,001.75	93,001.75	93,001.75
Expenditure	71,569.44	93,001.54	93,001.54	93,001.54
Closing Balance as on 31 st March	0.21	0.21	0.21	0.21

14.2 During 2007-08, an expenditure of Rs.93,001.54 lakh is estimated against the budgeted income of Rs.93,001.75 lakh. Hence, a balance of Rs.0.21 lakh is expected at the end of the 31st March, 2008.

15. Capital Estimates :

15.1 Budget Estimates for 2006-07 and 2007-08, of the proposed capital receipts and expenditure are shown in the table on the next page.

Table -12

(Rs in lakh)

Particulars	B. E. 2006-07	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Education Committee	As adopted by the Corporation
Opening Balance 1st April	53.45	22.31	22.31	22.31
Internal Loan Receipt	--	--	--	--
Contribution from Development Fund	1,500.00	1,650.00	1,650.00	1,650.00
Contribution from Revenue Account	...	...	...	...
Contribution from Primary School Building Construction Fund	102.00	90.00	90.00	90.00
Contribution from Primary School Building Maintenance Fund	4,575.00	15,100.00	15,100.00	15,100.00
Receipt from Sarva Shiksha Abhiyan	203.00	...	...	...
Total receipts during the year	6,380.00	16,840.00	16,840.00	16,840.00
Total Receipts Available	6,433.45	16,862.31	16,862.31	16,862.31
Capital Expenditure	6,416.52	16,853.07	16,853.07	16,853.07
Closing Balance as on 31st March	16.93	9.24	9.24	9.24

15.2 For the year 2007-08, the capital receipts are expected to reach Rs.16,840.00 lakh where as capital expenditure is estimated at Rs.16,853.07 lakh. Hence, the balance at the end of the 31st March, 2008 is expected to be Rs.9.24 lakh, considering the opening balance of Rs.22.31 lakh.

16. 50% Grant-in-aid is received from the Government on the admissible expenditure incurred on Primary Education by the Brihanmumbai Mahanagarpalika.

Budget Estimates 'G'**Fund Code : 40****17. Revenue Estimates :**

17.1 For the year 2007-08, the revenue from water and sewerage charges and taxes as well as other sources is estimated at Rs.1618.31 crores, as shown in Table below :-

Table -13

(Rs.in crores)

Sr. No.	Item	Revised Estimates 2006-07	Budget Estimates 2007-08			Increase(+) Decrease(-)
			As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7[6-3]
1.	Water Charges [by Meter Measurement]	466.37	503.07	503.07	503.07	+ 36.70
2.	Water Tax [On Rateable Value]	52.89	60.62	60.62	60.62	+ 7.73
3.	Water Benefit Tax [on Rateable Value]	271.39	293.10	293.10	293.10	+ 21.71
4.	Other Water Revenue	80.20	85.49	85.49	85.49	+ 5.29
5.	Sewerage Charges [by Meter Measurement]	243.94	251.05	251.05	251.05	+ 7.11
6.	Sewerage Tax [on Rateable Value]	56.16	69.03	69.03	69.03	+ 12.87
7.	Sewerage Benefit Tax [on Rateable Value]	162.83	175.86	175.86	175.86	+ 13.03
8.	Other Sewerage Revenue	12.00	3.85	3.85	3.85	- 8.15
9.	General Revenue	194.67	176.24	176.24	176.24	- 18.43
	Total :	1540.45	1618.31	1618.31	1618.31	+ 77.86

17.2 Increase in the Budget Estimates for the year 2007-08 to the tune of Rs.77.86 crores is due to combined effect of yearly increase in the ratable value resulting into increase in water and sewerage benefit tax and increase in the expected revenue on account of additional water from III-A Water Supply Project following its completion this year.

17.3 Revenue (Operational) Expenditure :

17.4 The Budget Estimates for 2007-08 are estimated at Rs.1170.14 crores as against the Revised Estimates of Rs.1109.58 crores for 2006-07. The table below summarizes item-wise comparison of the Revised Estimates 2006-07 with the Budget Estimates 2007-08, in respect of operational expenditure :-

Table -14

(Rs. in crores)

Sr. No.	Item	Revised Estimates 2006-07	Budget Estimates 2007-08			Increase(+) Decrease(-)
			As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.[6-3]
1.	Establishment Expenses	391.33	401.31	402.31	402.31	+ 10.98
2.	Administrative Expenses	115.06	117.89	117.89	117.89	+ 2.83
3.	Operation & Maintenance Expenses	347.43	368.53	368.53	368.53	+ 21.10
4.	Interest & Financing Charges	111.31	112.00	112.00	112.00	+ 0.69
5.	Revenue Grants, Contributions & Subsidies	50.00	50.00	50.00	50.00	--
6.	Provisions & Write Off	146.86	171.28	171.28	171.28	+ 24.42
	Total Expenses :	1161.99	1221.01	1222.01	1222.01	+ 60.02
	Less : Expenses charged to construction	52.41	51.87	51.87	51.87	+ 0.54
	Charged to Operation	1109.58	1169.14	1170.14	1170.14	+ 60.56

Fund Code : 40

17.5 The reasons for increase/decrease in the Operational Expenditure, as compared to the Revised Estimates of 2006-07 are summarised below :

- 1) Increase in Employee Cost to the extent of Rs.10.98 crores & Operation & Maintenance Expenses to the extent of Rs.21.10, is due to inflationary trend.
- 2) Increase in Provisions & Write Off to the tune of Rs.24.42 crores is due to the expected transfer of ongoing works of III-A Mumbai Water Supply Project to the category of “Fixed Assets” items & hence Depreciation is increased

17.6 Revenue Surplus

17.7 On the basis of the estimates of Income and Expenditure for the year 2007-08, the estimates of Revenue surplus would be Rs.398.17 crores as shown in the Table below :

Table -15

Sr. No.	Particulars	B.E. 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Income	1618.31	1618.31	1618.31
2.	Less : [a] Operational Expenditure [after deducting expenditure charged to construction]	1169.14	1170.14	1170.14
	[b] Provisions	50.00	50.00	50.00
		1219.14	1220.14	1220.14
3.	Surplus to be transferred to meet Capital Expenditure	399.17	398.17	398.17

Fund Code : 40
----

18 Capital Expenditure and repayment of loans

18.1 Capital Expenditure for the year 2007-08 is estimated at Rs.1976.06 crores. In addition, an amount of Rs.69.32 crores has been provided for Repayment of Loan. The division-wise Capital Expenditure is shown in the following Table:-

Table -16

(Rs.in crores)

Sr. No.	Group	Department	B. E. 2007-08 As prepared by the Municipal Commissioner	B. E. 2007-08 As approved by the Standing Committee	B. E. 2007-08 As adopted by the Corporation
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1.	General	General Division	0.69	0.69	0.69
1 2.	Water Supply	1] Water Operation	698.18	698.18	698.18
		2] Water Supply Project	664.18	664.18	649.18
3.	Sewerage	1] Sewerage Operation	261.52	272.52	285.40
		2] Sewerage Project	181.95	181.95	182.07
		3] M.S.D.P.	160.54	160.54	160.54
	Total Capital Expenditure :		1967.06	1978.06	1976.06
	Add : Repayment of Loan		69.32	69.32	69.32
	Total Capital Expenditure :		2036.38	2047.38	2045.38

8.2 Sources for Capital Account

18.3 Sources from which the capital expenditure and repayment of loan of 2007-08 are to be met are indicated in the following Table :

Table -17

(Rs.in crores)

Sr. No.	Particulars	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Revenue Surplus after meeting Operational Expenditure and Provisions	399.17	398.17	398.17
2.	Loans :1) Internal Loan from Depreciation Fund			
	a) IV Middle Vaitarna Project	173.50	173.50	173.50
	b) Mumbai Sewage Disposal Project (Stage - II)	107.55	107.55	107.55
	Total :-	281.05	281.05	281.05
	2)External Loan			
	a) MMRDA IIIA Project	39.58	39.58	39.58
	Total Loans:-	320.63	320.63	320.63
3.	Contribution/Grant			
	a) IV Middle Vaitarna Project contribution (JNNURM)	173.50	173.50	173.50
	b) MSDP Stage II (JNNURM)	107.55	107.55	107.55
	c) Tunnel Works under (JNNURM)	65.00	65.00	65.00
	d) Tunnel Works from Asset Replacement Fund	65.00	65.00	65.00
	e) Replacement of old Water Mains (JNNURM)	115.78	115.78	115.78
	f) Replacement of old Water Mains from Asset Replacement Fund	115.78	115.78	115.78
	g) Contribution from Budget 'A' [Development Charges]	41.25	41.25	41.25
	Total :	683.86	683.86	683.86
4	Transfer from Accumulated Surplus	633.11	645.11	643.11
	Total (1+2+3+4) :	2036.77	2047.77	2045.77

18.4 Provisions

Provisions, as indicated in the Table below, have been proposed in the Budget Estimates for 2007-08 :

Table -18

(Rs.in crores)

Sr.No	Particulars	Amount
1.	Provision for Consolidated Loan Fund	25.00
2.	Provision for Bad & Doubtful Debts	25.00
	Total :	50.00

18.5 Net Surplus / Deficit

On the basis of the estimates of Income, Operational and Capital Expenditure for 2007-08 and considering the Provisions as mentioned above, a net surplus of Rs.0.39 crores is shown in the following Table:

Table -19

(Rs.in crores)

Sr. No.	Particulars	Budget Estimates 2007-08		
		As prepared by the Municipal Commissioner	As approved by the Standing Committee	As adopted by the Corporation
1.	Revenue surplus after meeting Operational Expenditure and Provisions	399.17	398.17	398.17
2.	Add :			
	Loan	320.63	320.63	320.63
	Contributions	683.86	683.86	683.86
	Accumulated surplus	633.11	645.11	643.11
		1637.60	1649.60	1647.60
	Total [A]	2036.77	2047.77	2045.77
3.	Less : [a] Capital Expenditure	1967.06	1978.06	1976.06
	[b] Repayment of loan	69.32	69.32	69.32
	Total [B]	2036.38	2047.38	2045.38
	Net Surplus [A]-[B]	0.39	0.39	0.39

19. Owing to an ambitious capital works programme, essential in the context of Mumbai's transformation, despite a revenue surplus of Rs.398.17 crores and a Loan/Contribution of Rs.1004.49 crores, there was a deficit of Rs.642.72 crores while preparing the budget estimates for 2007-08 & hence the budget was balanced with a nominal surplus of Rs.0.39 crores, by transferring Rs.643.11 crores from the accumulated surplus to the capital account.

20. I am confident that this Budget will help in strengthening the city infrastructure and improving civic services of Mumbai and facilitate its overall development.

**Municipal Commissioner's office,
Mumbai.**

**Dr. J.M. Phatak
Municipal Commissioner,
Brihanmumbai Mahanagarpalika.**